

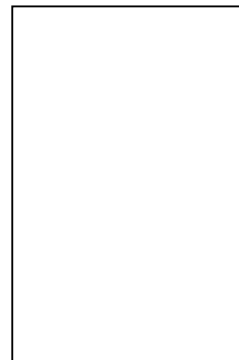
بازخورد

Attitude

محمدتقی دلخوش
دانشگاه آزاد اسلامی
واحد تهران جنوب

- نگرشها و تغییر آنها
- جرد بَهر و میکایل وانک
- علی مهداد
- جنگل

- ۱۳۸۴، ۳۰۸ صفحه، ۲۰۰۰ نسخه، ۳۳۰۰۰ ریال

برابر نهاده «بازخورد»

اصطلاح attitude در روانشناسی به معنای «آمادگی روانی خاص برای روبروشدن با چیزها و واکنش کردن نسبت به آنهاست که معمولاً با هیجانهای خاص همراه است، ... کلمه بازخورد برای بیان این مفهوم وضع می شود (کرچ، کراچفیلد و بلاکی، ۱۳۴۷/۱۹۶۲). توضیح صناعی در زیرنویس، ص ۹۸-۹۷». «کلمه بازخورد همراه با زنده یاد دکتر محمود صناعی - در کتاب فرد در اجتماع - به عنوان کلمه‌ای بی‌گرایش که می‌توان آن را برای اصطلاح attitude مورد استفاده قرار داد و در عین حال مفهومی نزدیک به مفهوم علمی مورد نظر است، از شاهنامه اقتباس گردیده ... به معنای نوعی مواجهه است و ... معادل قراردادن آن برای attitude کاملاً موجه است (منصور، ۱۳۸۲، ص ۲۹۲-۲۹۱). اما، سالها بدون توجه به تعریف فنی اصطلاح attitude، معادلهایی نظیر «گرایش، وضع ذهنی، روحیه، نگرش، رویه، وضع و حال، و نظایر آن ... رواج یافته است (منصور، دادستان، راد، ۱۳۵۶، ص ۱۲۰).

متأسفانه شماری از مترجمان و مؤلفان متون روانشناسی، با بی‌توجهی به پیشنهاد سنجیده و دقیق زنده یاد استاد صناعی، کلمه «نگرش» را که صرفاً ناظر بر معنای بعد شناختی attitude است، معادل این اصطلاح قرار داده‌اند و شماری دیگر از مترجمان، با بی‌توجهی مضاعف، اصطلاح احیا شده بازخورد را به غلط معادل اصطلاح feedback به کار برده‌اند. «بازخورد» در زبان فارسی به دو معناست. معنای نخست بازخوردن (فعل غیرمرکب)، مواجه و روبروشدن است (نمونه‌هایی از شاهنامه فردوسی: از آن روزبانان ناپاک مرد تنی چند روزی بدو بازخورد، هم آنگه طلایه بیامد ز روم ز ناگه دو لشکر بهم بازخورد، بیامد که جوید ز گردان نبرد نگرهبان لشگر بدو بازخورد). معنای دوم بازخوردن (فعل پیشوندی)، که صورت دیگر، «واخوردن» و «ناخوردن» است، به معنای نوشیدن و آشامیدن است (نمونه‌ای از مرزبان‌نامه: دهقان پیاله‌ای بازخورد). پس، باز / واخوردن به معنای «خوردن» نیست و قابل استفاده برای اصطلاح feedback نیست.

دومین ترجمه از یک اثر

«... با استناد به سالیان فعالیتی که به عنوان یک روانشناس صنعتی و سازمانی در حوزه علم و عمل، ... و با انجام مطالعات و پژوهشهای مستمر چه در دانشگاه و چه در سازمانها و صنایع، ... بعد از بررسیهای زیادی که در میان کتب نگاشته شده در این حیطه به عمل آوردم، کتاب حاضر را به عنوان منبعی جامع انتخاب و اقدام به ترجمه این اثر نمودم.» این مقدمه برگرفته از کتاب «نگرشها و تغییر آنها» [بازخوردها و تغییر بازخورد] اثر جرد بُهنر [بوهنر] و میکایل [میکلا] وانک (۲۰۰۲)، ترجمه علی مهداد است که توسط نشر جنگل، در سال ۱۳۸۴ انتشار یافته است. کتاب حاضر دومین ترجمه از این اثر (ترجمه نخست، مترجم: منیژه صادقی بنیس، ۱۳۸۲) و سومین منبع (اولین منبع، نگرش و تغییر نگرش، تألیف: یوسف کریمی، ۱۳۷۹) برای فراهم آوردن کتاب دانشگاهی برای واحد درسی «نگرشها و تغییر آن» در مقطع کارشناسی رشته روانشناسی است.

مروری بر اثر

کتاب شامل مقدمه مترجم، ده فصل در قالب سه بخش [با حذف فصل یازدهم در قالب بخش چهارم]، و فهرست منابع مؤلف است [بدن واژه‌نامه فارسی - انگلیسی و انگلیسی - فارسی].

مترجم در مقدمه جایگاه خود را به عنوان یک Scientist - Practitioner یادآور می‌شود.

مؤلفین اثر در فصل اول، در مقام پاسخگویی بدین پرسش‌اند که بازخورد چیست و چرا اهمیت دارد؟

اندازه‌گیری بازخوردها (مستقیم و غیرمستقیم) و ساختار و نیرومندی بازخورد، مباحث تشکیل‌دهنده فصلهای دوم و سوم هستند. بدین ترتیب، طرح مسایل بنیادی در پژوهش بازخورد از خلال این سه فصل (بخش اول) به انجام می‌رسد. بخش دوم به ماهیت شکل‌گیری بازخوردها اختصاص یافته است. با بحث سرشت - پرورش در فصل چهارم، ژنتیکی یا اکتسابی بودن بازخوردها طرح شده‌اند. در فصل پنجم تأثیرات بافتاری بر بازخوردها مورد بررسی قرار گرفته‌اند. فصلهای ششم و هفتم به مباحث مجاب‌سازی اختصاص یافته است و در فصل هشتم تأثیرات رفتاری بر بازخوردها مورد تحلیل قرار گرفته‌اند.

بخش سوم، پیامدهای بازخوردها را منعکس ساخته است. تأثیرات بازخورد بر پردازش اطلاعات در فصل نهم، و تأثیرات بازخورد بر رفتار در فصل دهم ارائه شده‌اند.

کاستیهای اثر

اثر مؤلفین آلمانی، هر چند به شیوایی آثار مؤلفین انگلیسی زبان نیست، اما کار مترجم اثر در حد قابل ملاحظه‌ای به پیچیدگی و در موارد عدیده‌ای به بدفهمی متن منجر شده است. خواننده که با قرائت مقدمه نوید بخش مترجم، به انتظار متن درخور است، از همان فصل نخست، با وفور خطاهای مترجم مایوس می‌شود.

حد خطاها تأسف بار است. مترجم حتی زحمت واری نام مؤلفین اثر را به خود نداده و به مانند مترجم پیشین کتاب

(صادق بنیس)، نام مؤلف دوم را «میکایل» نگاشته، در حالی که مؤلف دوم مؤنث و نام وی «میکلا» است.

شیوه ترجمه و نگارش کتاب در بسیاری از موارد از اصول ترجمه و نگارش متون علمی تخطی کرده است: پاره‌ای از

منابع در متن حذف شده‌اند (برای نمونه در صفحه‌های ۳۹، ۴۱، ...)، برخی بندها به اختیار و بدون دلیل منطقی بر هم خورده‌اند (برای نمونه در صفحه ۳۳)، دغدغه‌ای جدی برای ترجمه واژه‌های تخصصی وجود ندارد (برای نمونه، معادل

تصویر برای Concept)، دخل و تصرفهای کاملاً غیرمجاز (افزودن جدول ۲-۲ از منبع حسین لطف‌آبادی و جدول ۲-۴، از منبع یوسف کریمی، ...)، حذف فصل یازدهم و تمرینهای فصلها بدون ذکر علت حذف آنها. اشتباههای چاپی و ویراستاری اثر نیز نامتعارف است: زیرنویسهای مکرر برای یک اصطلاح در صفحه‌های متعدد (برای نمونه، self-monitoring، در صفحه‌های ۳۳، ۲۵۸ و ۲۶۴؛ schema، در صفحه‌های ۲۰ و ۲۱۷، ...)، زیرنویسهای لاتین به عدد فارسی آمده‌اند. فاصله‌بندیها با عنوانها رعایت نشده‌اند. فاصله‌بندی حروف از هم رعایت نشده‌اند (برای نمونه، فاصله «ها»، «ام» و «می» از کلمه). زیرنویسها به صورت عمودی در یک ستون ارائه شده‌اند. به بیان دقیقتر، چاپ و ویراستاری اثر غیرحرفه‌ای است.

معادلهای فارسی برای اصطلاحهای تخصصی مناسب نیستند. شمار معادلهای نامناسب بیش از آن است که با ذکر معادلهای پیشنهادی بتوان ادای دین کرد.

سخن آخر

کاستیهای اثر به حدی است که به کارگیری آن به عنوان یک منبع درسی برای مدرسان و دانشجویان رشته‌های روانشناسی، توصیه نمی‌شود. امید است که مترجم با دغدغه‌ای افزونتر برای ارتقای کیفی اثر در چاپهای بعدی بکوشد.

منابع

- Bohner, G., & Wänke, M. (2002). *Attitudes and attitude changes*. Psychology Press.
- بوهنر، ج. و وانک، م. (۱۳۸۲). *نگرش و تغییر آن*. ترجمه م. صادقی بنیس. تهران: ساوالان (تاریخ انتشار اثر اصلی، ۲۰۰۲)
- بُهنر، ج. و وانک، م. (۱۳۸۴). *نگرشها و تغییر آنها*. ترجمه ع. مهداد. تهران: جنگل (تاریخ انتشار اثر اصلی، ۲۰۰۲).
- فردوسی، ا. (۱۳۵۷). *شاهنامه*. تهران: امیرکبیر
- کرچ، د؛ کراچفیلد، ر. اس. و بلاکی، آ. ال. (۱۳۴۷). *فرد در اجتماع*. ترجمه م. صناعی. تهران: زوار (تاریخ انتشار اثر اصلی، ۱۹۶۲)
- منصور، م. (۱۳۸۲). لغت‌نامه فنی - انتقادی: بازخورد. *مجله علوم روانشناختی*، ۲ (۷)، ۲۹۱-۲۹۲
- منصور، م؛ دادستان، پ. و راد، م. (۱۳۵۶). *لغت‌نامه روانشناسی*. تهران: لوح
- وراوینی، س. (۱۳۶۷). *مرزبان‌نامه*. (روشن، م. مصحح). تهران: نشر نو

Filename: Barrasiketab.9
Directory: D:\Mohammadi\85\Aban\Rahimzadeh.8
Template: D:\Documents and Settings\Administrator\Application
Data\Microsoft\Templates\Normal.dot
Title: فصل اول
Subject:
Author: ahmad
Keywords:
Comments:
Creation Date: 3/10/2005 4:16 PM
Change Number: 164
Last Saved On: 12/25/2006 10:54 AM
Last Saved By: administrator
Total Editing Time: 3,191,802 Minutes
Last Printed On: 12/25/2006 11:38 AM
As of Last Complete Printing
Number of Pages: 3
Number of Words: 897 (approx.)
Number of Characters: 5,115 (approx.)